

TÜRK-İŞ | Haber Bülteni

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu

Bayındır Sokak No: 10 Kızılay - Ankara | Tel: (0.312) 433 31 25-29 | Faks: (0.312) 433 85 80 - 433 68 09

facebook.com/turkiskonfederasyonu | twitter.com/turkiskonf | www.turkis.org.tr

25 Nisan 2016

NİSAN 2016 AÇLIK ve YOKSULLUK SINIRI

- ✓ DÖRT KİŞİLİK AİLENİN AÇLIK SINIRI 1.387 TL, YOKSULLUK SINIRI 4.518 TL
- ✓ GIDA ENFLASYONUNDAKİ GERİLEME DEVAM ETTİ: SON ONİKİ AYLIK ARTIŞ % 4,01
- ✓ SAĞLIKLI ve YETERLİ BESLENEBİLMEK İÇİN ÜCRET GELİRİ YETERSİZ...
- ✓ NET ASGARİ ÜCRET DÖRT KİŞİLİK AİLENİN MUTFAK HARCAMASINA BİLE YETMİYOR...

Gıda fiyatlarında özellikle yaş sebze-meyveye bağlı olarak görülen gerileme 2016 Nisan ayında da enflasyon artışını frenlemeye devam etti. TÜRK-İŞ hesaplamasına göre gıda fiyatları bu ay yüzde 0,94 oranında gerilerken, on iki aylık fiyat artışı yüzde 4,01 olarak hesaplandı. Yıllık ortalama artış ise yüzde 12,22 oranında oldu.

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TÜRK-İŞ) yirmi dokuz yıldan bu yana her ay düzenli olarak yaptığı "açlık ve yoksulluk sınırı" araştırmasıyla çalışanların geçim şartlarını ortaya koymaktadır.

TÜRK-İŞ Araştırmasının Nisan 2016 ayı sonucuna göre;

- Dört kişilik bir ailenin sağlıklı, dengeli ve yeterli beslenebilmesi için yapması gereken gıda harcaması tutarı (**açlık sınırı**) 1.386,97 TL/Ay olarak hesaplandı.
- Gıda harcaması ile birlikte giyim, konut (kira, elektrik, su, yakıt), ulaşım, eğitim, sağlık ve benzeri ihtiyaçlar için yapılması zorunlu diğer harcamaların toplam tutarı ise (**yoksulluk sınırı**) 4.517,83 TL/Ay oldu.
- Bekar **bir çalışanın aylık yaşama maliyeti** ise 1.726,55 TL/Ay tutarıyla yürürlükteki net asgari ücretin yüzde 33 fazlası olarak gerçekleşti.

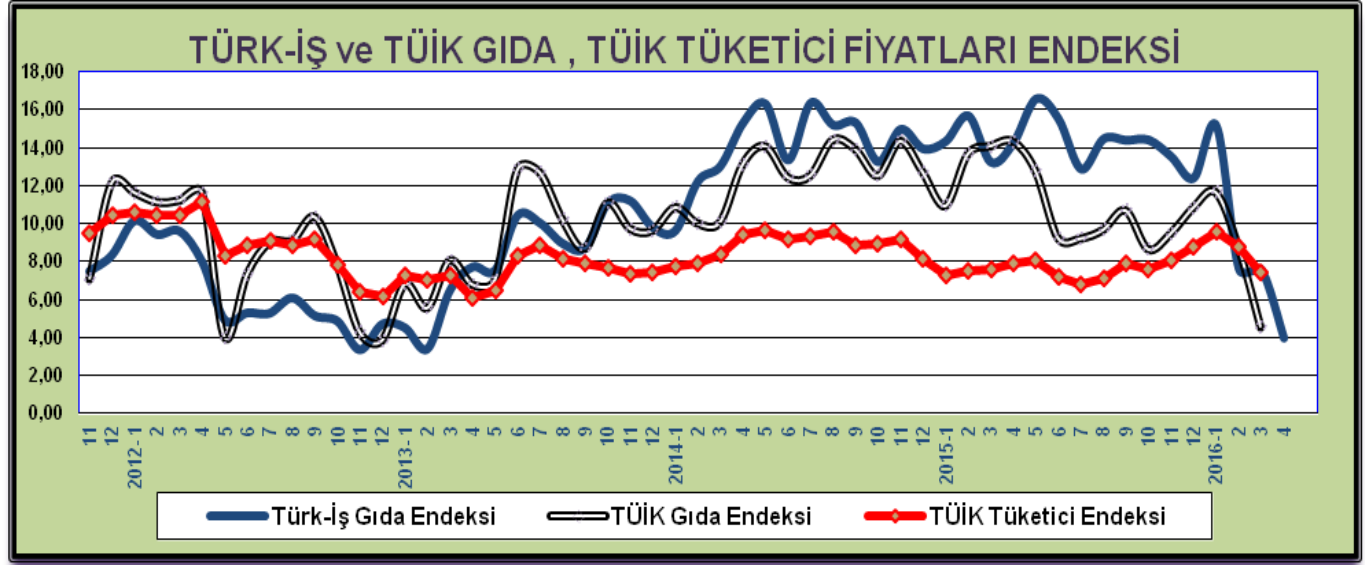
Tablo 1: Dört Kişilik Ailenin Açlık ve Yoksulluk Sınırı (TL/Ay)

	Nisan 2015	Aralık 2015	Mart 2016	Nisan 2016
Yetişkin Erkek Gıda Harcaması	370,34	381,94	394,64	391,93
Yetişkin Kadın Gıda Harcaması	307,09	318,17	321,84	319,17
15-19 Yaş Grubu Çocuk Gıda Harcaması	395,47	412,38	415,29	411,91
4-6 Yaş Grubu Çocuk Gıda Harcaması	260,62	272,77	268,31	263,96
Açlık Sınırı	1.333,52	1.385,26	1.400,08	1.386,97
Yoksulluk Sınırı	4.343,70	4.512,25	4.560,54	4.517,83

* Gıda harcaması tutarı, yuvarlama nedeniyle, toplamda farklı olabilmektedir.

TÜRK-İŞ hesaplamasına göre; dört kişilik bir ailenin sağlıklı ve dengeli beslenebilmesi için yapması gereken aylık gıda harcaması tutarı bir önceki aya göre 13 TL geriledi, bir önceki yılın sonuna göre de neredeyse aynı kaldı. Yoksulluk sınırı da geçen aya göre 43 TL geriledi.

TÜRK-İŞ Gıda Endeksi ile TÜİK Gıda Endeksi ve TÜİK Tüketici Fiyatları Endeksi'ndeki değişimine bakıldığında; son on iki ay itibariyle gıda fiyatlarındaki gerilemenin özellikle Ocak ayından bu yana devam ettiği görülmektedir. Yaklaşık üç yıl önceden başlayarak genel fiyat artışlarının üzerinde bir seyir gösteren gıda fiyatlarındaki artış -aşağıdaki şekilde görüldüğü üzere- son aylarda altında gerçekleşti.

TÜRK-İŞ'in verileri temel alındığında "mutfak enflasyonu"ndaki değişim 2016 Nisan ayı itibariyle şöyle olmuştur:

- Ankara'da yaşayan dört kişilik bir ailenin "gıda için" yapması gereken asgari harcama tutarı **bir önceki aya göre** yüzde 0,94 oranında geriledi.
- Yılın **ilk dört ayındaki** artış oranı yüzde 0,12 olarak gerçekleşti.
- Gıda enflasyonunda **son on iki ay itibariyle artış oranı** yüzde 4,01 oldu.
- **Yıllık ortalama artış oranı** ise yüzde 12,22 olarak hesaplandı.

Tablo 2: Gıda Harcamasındaki Değişim

	Nisan 2013	Nisan 2014	Nisan 2015	Nisan 2016
Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	-0,41	1,58	2,49	-0,94
Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı (%)	2,78	7,91	8,21	0,12
Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı (%)	7,74	15,29	14,25	4,01
12 aylık ortalamalara göre değişim oranı (%)	5,18	10,72	14,66	12,22

Gıda harcaması çalışmasına temel alınan beslenme kalıbında yer alan ürünlerin fiyatlarında Nisan 2016 itibariyle gözlenen değişim ise şöyle olmuştur:

- Süt, yoğurt, peynir grubunda; süt fiyatları ortalama biraz gerilerken, yoğurt fiyatı değişmedi, peynir fiyatı ise arttı. Bu gruptaki fiyat değişimi gıda harcamasına -düşük tutarda da olsa-olumlu yansdı.

- Et, tavuk, balık, sakatat, bakliyat ürünlerinin bulunduğu grupta; kıyma ve kuşbaşı etin fiyatı aynı kalırken tavuk fiyatı artış gösterdi. Mevsim sona ererken "buzhane balığı" tezgahta boy gösterdi, ortalamada balık fiyatı geriledi. Balık fiyatı hesaplanırken -her zaman olduğu gibi- bol ve fiyatı nispeten ucuz olan çeşitlere ağırlık verildi. Yumurta fiyatındaki gerileme bu ay da devam etti ve toplam harcama tutarına olumlu yansıdı. Bazı sakatat (ciğer) ürününde artış tespit edilirken diğerlerinin fiyatı aynı kaldı. Bakliyat (nohut, mercimek, kuru fasulye, barbunya vb.) ürünleri fiyatları genel olarak değişmedi.
- Yaş sebze-meyve fiyatları mevsim koşullarına da bağlı olarak gerilemeye devam etti ve bu gelişme mutfak harcamasına olumlu yansıdı. Pazarda meyve-sebze çeşitliliği artarken, geçtiğimiz ay 3,78 TL olarak hesaplanan ortalama sebze kilogram fiyatı bu ay 3,53 TL'ye geriledi. Ortalama kilogram meyve fiyatı ise bu ay artış göstererek 3,00 TL'den bu ay 3,59 TL'ye yükseldi. Ancak bu ay ortalama yaş sebze-meyve kilogram fiyatı gerileyerek mutfak harcamasını önemli ölçüde azalttı ve toplam gıda harcamasındaki gerilemenin de temel nedenini oluşturdu. Hesaplama yapılırken -her zaman olduğu gibi- pazardaki mevsim ürünleri esas alındı ve ürünlerin tek tek ağırlığı yerine genel meyve-sebze tüketimi miktarından hareket edildi.
- Ekmek, pirinç, un, makarna, irmik gibi ürünlerin bulunduğu grupta; ekmek fiyatı değişmedi, ancak aynı grupta yer alan pirinç fiyatında gerileme görüldü. Geçen ay fiyatı artan bulgur bu ay eski fiyatına dönüş yaparken, diğerlerinin fiyatı değişmedi.
- Son grup içinde yer alan gıda maddelerinden; tereyağı, margarin, zeytinyağı ve ayçiçeği yağı fiyatı aynı kaldı. Zeytin ortalama kilogram fiyatı siyah zeytinde biraz geriledi, yeşil zeytinde artış gösterdi, ancak zeytin ortalama fiyatı yükseldi. Yağlı tohum (ceviz, fındık, fıstık, ayçekirdeği vb.) ürünlerinden ceviz fiyatı yeniden artarken, diğerleri aynı kaldı. Şeker, bal, reçel ile tuz fiyatı bu ay da değişmedi, pekmez fiyatı biraz arttı. Baharat (kimyon, nane, karabiber, vb.) ürünleri fiyatı aynı kalırken salça fiyatı arttı. Çay fiyatı ile ihlamur fiyatı ise bu ay yine değişmedi.

Konfederasyonumuzca hesaplanan tutarlar ücret düzeyi olmayıp haneye girmesi gereken toplam gelir miktarıdır. Ancak hanede çalışan sayısının sınırlı ve fakat ele geçen ücretin yetersiz olduğu durumlarda, elde edilen gelir birden fazla kişinin geçimini karşılayamamakta, kişi başına "insanca geçim için" yapılması gereken harcama tutarı yetersiz kalmaktadır.

TÜRK-İŞ'in bu araştırması alanında ilktir. Daha sonra bu alanda yapılan benzeri çalışmalara da örnek olmuştur/olmaktadır. "Açlık ve Yoksulluk Sınırı" çalışmasında hesaplamaya temel alınan gıda maddelerinin fiyatları, Konfederasyonumuzca piyasadan, market ve semt pazarları sürekli ve düzenli dolaşarak **doğrudan** tespit edilmektedir. TÜİK tarafından derlenen fiyat verileri kullanılmamakta ve fakat, gelişmeleri değerlendirmek ve kıyaslama yapmak için sonradan izlenmektedir. **Çalışma bu niteliğiyle bağımsızdır.**

Konfederasyonumuz her ayın son haftasında ve TÜİK açıklamasından yaklaşık bir hafta önce hesaplama sonuçlarını kamuoyuna açıklamaktadır ve bu yönüyle, tüketicilerdeki fiyatlarındaki artış eğilimini yansıtan **"öncü gösterge"** niteliğini de taşımaktadır.

